

Vinnunevndin til Noregs at kunna seg

Oddagrein

VINNUNEVND lógtingsins fór týsdagin til Noregs. Endamálið við ferðini er at vitja norskar oljumeinduleikar og oljuvinnuna. Vitjanin er bert fáar vikur, áðrenn lógtingið fær uppskot til kolvetnislóg á borðið.

UM SOMU tíð sum tingmenninir eru í Noregi frættist, at inntøkurnar frá ríku oljuleiðunum í Noregi fara heilt at yvirsvimja landskassan komandi árin. Nýggj hagtøl vísa, at norski statskassin komandi 10 árin fer at fáa umleið 200 milliarðir krónur meira í oljuinntøkum, enn higartil mett.

HETTA eru ógvuslig men ikki sørt forvitnislig tøl, sum føroyskir lógtingsmenn verða vartaðir upp við á fyrsta degi á Noregsferðini. Hvat siga hesi tøl so okkum!

EINGIN ivi er um, at bara ein ervarska litil dropi av hesum oljustreymsi hevði komið føroyska búskapinum væl við. Vit høvdu tá havt møguleika at galdið niður uttanlandsskuldina, skattatrygðið hevði kunnað verið lækkað, vit høvdu kunna sett pening av til at endurnýggja okkara fiskiflota og eisini til menning av fiskiðnaðinum annars. Og soleiðis kundi verið hildið áfram. Nú kenna vit øll orðafellið: at tú skal ikki selja skinnið fyrr enn bjørnin er skotin. Og hetta er helst nakað, sum norski politikarar og vinnulívsfólk fara at minna føroysku tingmenninir á undir vitjanini. Nevniliga hetta ikki at rokna við nokrum fyrr enn tað er staðfest, um nøkur olja er í undirgrundini.

TAD er so eitt, men uttan mun til um olja er her ella ikki, so fáa vit ein útvikling - eitt virksemi - tvs. leitingin fer at skapa arbeiði í landinum og fer at at geva samfelagnum nýggjar inntøkur. Nú verður sagt, at tað er sera avmarkað, hvat verður av virksemin í eini leitigarfasu, men hetta er ein sannleiki við modifikatiónum, tá tað viðvíkur Føroyum. Tí vit eru eitt so lítið samfelag, at tað skal ikki nógv til, fyrr enn tað merkist í samfelagnum. Ein orsök til at menn eru farnir at tosa um at byggja hotell er m.a. við eini oljumenning í huga. So longu í dag leggur „oljan“ nakað eftir seg í samfelagnum.

MEN vit eiga at ansa okkum og ikki vaða longur út enn vit grynna. Og tað er hetta, sum føroysku politikararnir undir Noregsvitjanini uttan iva fara at geva gætur. Ein kann siga, at nettup henda vitjanin hevur stóran týdning fyri komandi viðgerðina á tingi. Tað er tí av ómetaliga stórum týdningi, at tingmenn súgva til sín alla hugsandi vitan og meiningar. Tað Nú verður viðgerðin á tingi helst at taka nakað av tíð, so helst verður eisini møguleiki hjá øðrum tingmonnum at fara út um landoddarnar og kunna seg. Hvussu hetta verður gjørt má so vera nakað, sum tosað verður um. Her hevur taðeisini týdning at vita, hvussu danir og bretar hava borið seg at.

Sosialurin

Lesarabrøv

Eitt neyðarróp og ein áheitan til allar politikkarar í Føroyum

(Viðvíkjandi úthyggingini hjá SEV).

Nógv hevur verið tosað, bæði í Útvarpi, Sjónvarpi og fjølmiðlunum annars, um ferðafólkavinnu, og um allar inntøku møguleikarnar, sum eru í hesu vinnu, talið av ferðafólki er nógv vaksið, bæði í Íslandi og í Grønlandi hesi seinna árin, og meiningin er at fáa nógv fleiri ferðafólk hendavegin, ja, líka upp í 50.000 fyrst í næstu öld, og um teir brúka bara 3.000 kr. pr. hendi, høvdu teir lagt 150 milliónir eftir seg her, um árið. Pluss tað, sum reidari og flogruturnar fingur burtur úr, og tað er ikki smápening.

Og so fer man at hugsa, hví teir yvirhøvur tíma at koma hendavegin, í mjørkan, vandin og regnið, tað einasta, ið eg kann koma til er frihtíð, náttúran og reina umhvørvið sum fyri ein part liggur órørt av mannahond enn.

Norðari endi av Eysturoynni, er eitt av teimum vøkru plássunum vit eiga við teimum hægstu fjøllunum um her í landinum, og bygdin har við fjørðin verða vitjaðar av nógvum ferðafólki á hvørjum ári.

Eg havi onkuntíð tosa eitt sindur við onkran av hesum ferðafólki, og halda tey allar flestu, at hetta er vakrast og reinasta stað á jorð, og fleiri ætla sær at vitja aftur. Um hesi ferðafólk vildu sæð ein steindeyðan fjørð, hvar hvørki fuglar ella fiskur kann liva í, ella nakrar demningar, nakrar kilometrar av rørvetingum, ja so kundu tey bara sitið heima í Týsklandi ella har

tey nú koma frá, tí tað hava tey ivaleyst av heima.

Eg haldi tað verða heilt fantastiska ótrúligt, at ein maður skal hava eina so vorðna makt, at hann kann trýsta eitt soverið vanvittugt prosjekt ígjøgnum, ið fer at fáa so stórar og álvarsligar avleiðingar fyri umhvørvið og fólk ið har býr, í allar ævir fram.

Hvør hevur gríðið honum rætt til alt hettar, hvør eigur fjørðin og allar áirnar, sum eru har frá Skaparans hond, ongin hevur loyvi at spæla Várharra upp á hendan máttan.

Vit ganga her á Guds grønu jorð í umleið 75 ár og tað er okkara plikt og skylda at lata tað frá okkum, sum vit finga tað frá okkara foreldrum, so gott vit nú uppið nakran máta kunna.

Vit máttu átt onkrar politikarar her í landinum, sum vóru so mikil frægir, at teir finga eygum upp fyri hesu dáragerð, sum er við at fara fram í løtuni, og kundi steðga hesi umhvørvis vanlukku, tí at tað sigur seg sjálvt, kemur ov lítið fekt vatn í fjørðin, verður galin endi.

Tað nýtist man ikki at vera biolog, revisor ella merkonum fyri at rokna út, tað kann hvør óviti rokna seg fram til. Tað eru nógv dømi um tað allastaðni runt um í verðini, skulu vit altíð dymma okkum, av somu feilum, sum hinir, kundu vit ikki lært av teimum fyri einaferð skyld, og útnýtta náttúruna uppá ein meira skynsaman hátt.

Nú vita vit, at oljan er ikki framtíðar drívmeigin til at framleiga el-orku við, og vit

mugu royna, so vítt møgulegt at gerast sjálvforsýnandi á øllum økjum, har vit kunnu, men tað skal tó vera máti við atlikavæl, tí at møguleikarnir eru nógvir. Vind hava vit í hvussu er nógv av, og tað verður brúkt alla aðrastaðni, so mátti tað eisini kunna tað her.

Streymurin er harður rundan um okkum, og sá eg í eini sending hjá BBC nýliga, at teir brúktu nakrar flótandi turbinur - bara ein møguleiki aftrat. Og skal SEV absolut brúka vatnið, sum rennur oman í Funningsfjørð, kundu teir sett turbinurnar við Funningsfjørð, so at vatnið kom í hann kortini, so hevði í hvørtfall verið eitt sindur meira meining við tí heila.

Og so er tað tann stóri spurningurin, sum nógv fólk spyrja seg sjálfum um her í landinum, hvat í allari víðu verður funktiónin hjá Friðingar- og Yvirfriðingarnevndini, hvat fáa hesi góðu fólk løn fyri, ið starvast har, er tað ikki júst soverðnar katastrofor teir eiga at forða fyri, millum annað.

Eru teir ikki menn fyri at steðga hasum ørskapinum hjá SEV? ella tosa teir ikki? Sum er í løtuni, vóru vit líka væl stillaði uttan nakrar friðingarnevndir, so spardu vit í hvørtfall hasar krónurnar, tær kosta, og tað er neyvan smápening.

Í Havnini hava menn stórar ætlanir um at opna Havnará aftur, sum allarhelst er eitt prosjekt, uppá nakrar milliónir krónur. Eg skal ikki koma so nógv inn á ta ætlanina, men hettar er bara eitt gott dømi, hvat áir hava at týða fyri menniskju. Tey all-

arflestu tilkomnu fólk hava tey bestu barnaminni, har tey spældu í ánni dagin langan, at fanga síl, tippa hylar, sigla á flakum, os.v.

Og so spyrja vit bara, hvar gongur leiðin? Hvat endar alt hetta við? Hví fara tit so við okkum? Unna tit ikki eftirkomarum tykkara tað somu gleði av øllum hesum ríkidómi, sum tit finga í veggugávu? Hava tit ella áir okkara nakrantíð gjørt tykkum nakað illt? Hví skal alt hetta, sum hevur so nógv at týða fyri okkum oyðileggjast?

Tí at ongin er áhugaður at liva eftir í einari ruin, hví kunnu tit ikki skilja tað, er tað veruliga so ringt at skilja tað.

Vælsignaðir politikkarar, Friðingar- og Yvirfriðingarnevndir, hettar verður størsta vanlukka, við teimum størstu og óhugnaligastu avleiðingunum, sum nakrantíð er farin fram í Føroya søgu, og tit eru teir einastu ið kunnu gera nakað fyri at steðga hesum nú, áðrenn alt er ov seint.

Hugsu um tað, hetta er ikki eitt heilt lítið ansvar at hava á sínum herðum, eg vildi í hvørtfall ikki havt tað.

Ein, sum virðir náttúruna

P. S. Tað hevur altíð ligið í føroyingum at verið lagaligir, og funnið seg í næstan øllum, men einaferð nær man markið, og haldi eg, og nógv við mær, at SEV er farið langt út um mark hesuferð.

ymsu feløgini, har útisetar mótast?
Takk fyr!

Útiseti

Lesarabrøv

Bókajól

Eg sá nú ein dagin eina lýsing í blaðunum, sum hét Bókajól. Spurdi meg fyri og fekk at vita, at tað var eitt tiltak fyri at selja meira av

føroyskum bókum. Tá kom eg at hugsa um, um vit útseta ikki kunnu sleppa upp í part her. Vit eru nógvir útsetar, sum royna at fylgja

við, hvat ið kemur út á føroyskum, men tað liggur ikki altíð væl fyrri.

Hvði tað ikki borið til at sent henda prentlutin til tey

Ofta etur hundur...???

Hoyrði í radiótólinum Finnboga Ísakson standa í lógtunginum og gráta krukudillutur, um Tórsvøll, Glyvursnes o.m.a.

Sum blaðungur, untist mær at mæta í Tinginum,

sum eykamaður.

Har kom til atkvøðugreiðslu uppskot um at longja molan í Havn. Eg tók undir við uppskotinum, tí eg helt tað vera skilagott. Finnbogi royndi at man-

ipulera (nær ger hann ikki tað).

Uppskotið varð samtykt, við minari atkvøðum sum avgerandi.

Dagin eftir var eg í 14. sept. útgöngdur av Finn-

hoga Ísakson.

Tí fái eg vaml at hoyra Finnboga í dag... Tví vord-ið sum duplutmoralur.

Vinarliga
Absalon í Buð